

ת"פ 35454/10/18 - מדינת ישראל נגד צוות מא"י ושות' לבנין ופתוח בע"מ

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 35454-10-18 מדינת ישראל נ' צוות מא"י ושות' לבנין ופתוח בע"מ
בפני כבוד השופטת יפית מזרחי-לוי

בעניין: מדינת ישראל
ע"ב כ"כ עו"ד יצחק ששון
נגד
צוות מא"י ושות' לבנין ופתוח בע"מ
ע"י כ"כ עו"ד שלומי שניידר
המאשימה
הנאשמים

הכרעת דין

כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום בגין אי ביצוע צו בטיחות שהוצא לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 (**חוק הפיקוח**). להלן אפרט את פרטי כתב האישום.

כתב האישום

1. במועד הרלוונטי לכתב האישום היתה הנאשמת חברה פרטית בע"מ, מבצעת בנייה במסגרת פרויקט תמ"א 38 ברחוב פוחס דוד 7 בפתח תקווה (**אתר הבנייה**). הנאשמת רשומה בפנקס הקבלנים במשרד הבינוי והשיכון.
2. ביום 7.11.16 נערך ביקור פיקוח באתר הבנייה על ידי נציג המאשימה (**הביקור הראשון**) במהלכו נמצאו ליקויי בטיחות בעגורן צריח - אי בדיקת אביזרי הרמה ואי הצגת תסקירי בדיקה תקפים ומאושרים על ידי בודק מוסמך ביום הבדיקה; ואי ביצוע בדיקת מתקן חשמלי על ידי חשמלאי בודק.
3. נוכח הממצאים הוצא לנאשמת צו בטיחות שמספרו 56455 (צו הבטיחות) שהורה לנאשמת להפסיק לאלתר את ההפעלה והשימוש בעגורן עד לתיקון הליקויים.
4. ביום 18.12.16 נערך ביקור נוסף באתר (**הביקור השני**) במהלכו נמצא כי הנאשמת הפעילה את העגורן בין התאריכים 8.11.2016 עד 18.12.2016. זאת, מבלי שנערכה לעגורן בדיקת מתקן חשמלי על ידי חשמלאי בודק ובניגוד להוראות צו הבטיחות.
5. לאור האמור ייחסה המאשימה לנאשמת עבירה לפי סעיף 8(ב) לחוק הפיקוח - אי קיום צו בטיחות.

עדי המאשימה

6. **אופיר מנדלבאום** - חוקר בטיחות, משרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים; **משה פס** - מפקח בנייה בכיר, משרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים; **משה גולד**; **ו-בועז מליחי** - מנהל העבודה בנאשמת בזמנים הרלוונטיים.

תשובת הנאשמים

7. במעמד הקראת כתב האישום הודתה הנאשמת בסעיפים 1-2 לכתב האישום (זהות הנאשמת וביצוע עבודות הבנייה באתר), וכפרה ביתר הסעיפים (סעיפים 3-7 לכתב האישום).

התשתית הנורמטיבית

8. סעיף 1 לחוק הפיקוח קובע שיוקם שירות שתפקידו:
- "(1) לפקח על קיום כל חיקוק שביצעו בידי שר העבודה והשר הטיל על השירות, בהודעה שפורסמה ברשומות, את הפיקוח על קיומו;
- (2) לפקח על הבטיחות בעבודה (להלן - בטיחות), על הגיהות המקצועית (להלן - גיהות) ועל הרווחה במקומות שבהם עובדים בני אדם לצרכי עסק או משלח יד או במקומות המיועדים לכך, ולהדריך באלה את העובדים ואת המעסיקים;
- (3) למלא כל תפקיד אחר שיטיל עליו שר העבודה בשטח הבטיחות, הגיהות, הרווחה וסידורי העבודה".
9. אחד מכלי העבודה שניתנו לשירות כדי לבצע מלאכתו הוא הוצאת צווים. ישנם שני סוגי צווים - צווי בטיחות (סעיף 6 לחוק הפיקוח) וצווים להפסקת עבודה באתרי בנייה (סעיף 6א לחוק הפיקוח). ההבדל בין הצווים, בקצרה, הוא שצווי בטיחות נועדו לפתור מראש סיכוני בטיחות בצורה נקודתית בעוד שצווי הפסקת עבודה נועדו להתמודד בדיעבד עם סיכונים שהתממשו. צווי הפסקת עבודה הם רוחביים וחלים על העבודה באתר כולו, אם כי מפקח העבודה רשאי להורות במקרים המתאימים בצו בטיחות גם על הפסקת העבודה כולה. צווי הבטיחות גם הם מתחלקים לשניים - צווים שנדרשים בדחיפות וצווים שאינם דחופים הכפופים לשימוע טרם הוצאתם.
10. עניינו של כתב האישום בהליך זה הוא בצו בטיחות לפי סעיף 6 לחוק הפיקוח, להפסקת העבודה במכונה מסוימת - העגורן - עד להסדרת הליקויים הבטיחותיים. להלן לשונו של סעיף 6 לחוק הפיקוח:

"(א) שוכנע מפקח עבודה אזורי, בין מפעולות עצמו ובין על סמך דין וחשבון של מפקח עבודה, כי טיבם, מבנם או מקומם של מכונה, ציוד, מתקן או חומר המשמשים או העומדים לשמש במקום עבודה יש בהם סכנה לשלומם או לבריאותם של אדם, או כי תהליך או מעשה פלוני או מחדל פלוני במקום עבודה מסכנים שלום אדם או בריאותו, רשאי הוא לעשות, בצו, אחד מאלה:

- (1) להורות על הפסקת העבודה במקום העבודה, לאסור את השימוש במכונה, במתקן בציוד או

בחומר או בחלק מאלה כמפורש בצו או לאסור את השימוש עד שהורחק גורם הסכנה וניתן על כך אישור מאת מפקח עבודה;

(2) לחייב את המחזיק במקום העבודה לנקוט, תוך הזמן הנקוב בצו, אמצעים כמפורש בצו לשם הרחקת הסכנה.

(ב) מקום שאין הסכנה תכופה לא יתן מפקח עבודה אזורי צו לפי סעיף זה, אלא אם נתן למחזיק במקום העבודה הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו.

(ג) צו לפי סעיף זה יחתם על ידי מפקח עבודה אזורי וישלח בדואר רשום, או ימסר לידי המחזיק במקום העבודה או יודבק באופן הנראה לעין במקום העבודה. טעות בנקיבת שמו של המחזיק לא תפגע בחוקיותו של צו שנמסר או שהודבק כאמור.

11. תוקפו של צו בטיחות לפי סעיף 7(א) לחוק הפיקוח, הוא כדלקמן: **"צו לפי סעיף 6 יעמוד בתקפו כל עוד לא בוטל על ידי מפקח עבודה אזורי, או על ידי מפקח העבודה הראשי, או על ידי בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה תשכ"ט-1969, (להלן - בית דין אזורי לעבודה), על פי בקשה שהוגשה על ידי המחזיק במקום העבודה".**

12. הסנקציה למחזיק במקום עבודה שלא קיים צו בטיחות קבועה בסעיף 8(ב) - סעיף העבירה המיוחסת לנאשמת - **"לא קויים צו שניתן לפי סעיף 6, דין המחזיק במקום העבודה שניתן עליו הצו - מאסר שנה אחת או קנס 2000 לירות או שני הענשים כאחד, וכן קנס נוסף של 20 לירות, לכל יום שבו נמשכת העבירה".**

הערה מקדמית

13. דיון ההוכחות בתיק התקיים ביום 15.9.19. בסיומו של הדיון ביקשה הנאשמת להודיע אם ברצונה לנהל את פרשת ההגנה. בין הצדדים התקיימו מגעים ארוכים לסיום ההליך בהסדר. ביום 28.12.20 ביקשו הצדדים לבטל את דיון ההוכחות שנקבע לפרשת ההגנה מן הטעם ש"ההוכחות בתיק דן הסתיימו". עם קבלת הודעה זו הוברר ויתורה של הנאשמת על קיומה של פרשת ההגנה מטעמה. כחודשיים לאחר מכן, בהיעדר הודעה על הסדר, הוריתי לצדדים להגיש סיכומים. המאשימה הגישה את סיכומיה ביום 13.4.21. הנאשמת, לעומת זאת, לא הגישה סיכומים על אף שניתנו לה מספר הזדמנויות לעשות כן. בהיעדר סיכומי הנאשמת הוחלט שתתקבל הכרעת דין על סמך החומר הקיים בתיק.

דיון והכרעה

יסודות העבירה

14. יסודות העבירה לפי סעיף 8(ב) לחוק הפיקוח הם כדלקמן - (1) מפקח עבודה אזורי הוציא צו עשה או אל תעשה כלשהו למחזיק במקום העבודה ביחס לעבודה שהוא מבצע; (2) הצו לא קויים.

15. ה"מחזיק במקום העבודה" הוא, לפי חוק הפיקוח, כהגדרתו בסעיף 172א לפקודת הבטיחות

בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970, אחד מאלה:

(1) "המעסיק;

(2) בעל מקום העבודה או תופש מקום העבודה;

(3) המנהל בפועל את מקום העבודה;

(4) מי שבהשגחתו או בפיקוחו פועל מקום העבודה;

(5) המנהל בפועל של תאגיד, אם מקום העבודה הוא בבעלות תאגיד".

16. על הצו להיות חתום ולבוא לידיעתו של המחזיק במקום העבודה - "צו לפי סעיף זה יחתם על ידי מפקח עבודה אזורי וישלח בדואר רשום, או ימסר לידי המחזיק במקום העבודה או יודבק באופן הנראה לעין במקום העבודה. טעות בנקיבת שמו של המחזיק לא תפגע בחוקיותו של צו שנמסר או שהודבק כאמור".

17. מבחינת היסוד הנפשי הנדרש די במודעות לקיומם של יסודות העבירה. בהקשר זה יצוין שהמאשימה טענה כי מדובר בעבירה מסוג אחריות קפידה. טענה זו נשענת על הוראת סעיף 8(ב1)(2) לחוק הפיקוח. אולם הוראה זו מתייחסת לעבירה על אי קיום צו לפי סעיף 6א - צו הפסקת עבודה. כראיה לכך יש שים לב שסעיף 8(ב1) כולו, לרבות ההוראה בדבר היותה של העבירה "**לפי סעיף זה**" מסוג אחריות קפידה, נכנס במסגרת תיקון 10 לחוק. לפני התיקון, לפני קיומה של עבירה לאי קיום צו לפי סעיף 6א, לא הייתה העבירה לאי קיום צו לפי סעיף 6 מסוג אחריות קפידה.

18. אשר ליסוד הנפשי מסוג מודעות נפסק כך:

"היסוד הנפשי בעבירות אלה דורש רמת כוונה פלילית של 'מודעות' כפי שהוגדרה בהוראת סעיף 20 (ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 לפיה "רואים אדם שחשד בטיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום נסיבות כמי שהיה מודע להם אם נמנע מלבררם" (ר' ע"פ (ארצי) 22/06 **מדינת ישראל - רוזן** (2014)).

האם הצו הוצא כדין, על ידי מפקח אזורי?

19. צו הבטיחות (מוצג מ/3) הוגש על ידי מוציאו, מפקח הבנייה מר משה פס שהעיד מטעם המאשימה (עמ' 7 לפרוטוקול).

20. צו הבטיחות מצוין שהוא נשלח בדואר רשום עם אישור מסירה למר יונתן אילוז, מנכ"ל הנאשמת לשעבר (לפני התקופה הרלוונטית לאישום), לכתובת אגרון מס' 22 ירושלים. מר פס העיד שהוא נוהג להעביר את צו הבטיחות למזכירות לשם שליחתו בדואר רשום (עמ' 7, ש' 21-16 לפרוטוקול). נציג הנאשמת, מר משה גולד שהינו הדירקטור היחיד שלה אישר שר' אגרון 22 ירושלים הוא כתובת הנאשמת (עמ' 65, ש' 43-41 לפרוטוקול). עם זאת, המאשימה לא צירפה כראיה את אישור המסירה של הצו עצמו ומחקירתו של מר מנדלבאום (חוקר הבטיחות - עד הנאשמת) עלה שגם לא קיים אישור מסירה כזה (עמ' 35, ש' 8-1 לפרוטוקול). הנאשמת למעשה חלקה על כך

שהצו נמסר בפועל בדרכים הקבועות בחוק (בדואר או בהדבקה במקום העבודה). אולם, מר **בעז מליחי** - מנהל העבודה של הנאשמת - הודה שהוא קיבל את הצו מספר ימים לאחר הוצאתו, זאת לאחר שקיבל אותו ממנהלת המשרד (עמ' 45 ש' 34, עד עמ' 46 ש' 4 לפרוטוקול):

"עו"ד ששון: צו הבטיחות מתאריך 8.11,

כב' השופטת: זה מ/3.

עו"ד ששון: את מ/3. תאשר לי בבקשה כמו שהתייחסת בעדות, האם קיבלת את המסמך הזה אי פעם?

ת: (מעין) לא קיבלתי אותו באותו רגע. יכול להיות, נדמה לי שאולי, אולי שלחו לי את זה למייל או משהו, כמה ימים אחרי זה, נדמה לי.

כב' השופטת: מה זה - באותו רגע כשאתה אומר - באותו רגע?

ת: כאילו בתאריך הנ"ל, בתאריך של ה-8.

כב' השופטת: אלא כמה ימים אח"כ נדמה לך?

ת: כמה אחרי זה, כן, נדמה לי. ויש פה באמת התייחסות אך ורק לעגורן, עם שני הסעיפים, שתי ההערות, הערה מס' 1 של אביזרי הרמה והסעיף 2 זה הנושא של בדיקות החשמל, וזה משהו ש,

כב' השופטת: ממי קיבלת את המייל הזה?

ת: נדמה לי מהנהלת המשרד, נדמה לי".

וכן בהמשך (עמ' 47, ש' 24 עד עמ' 48 ש' 2 לפרוטוקול):

"ש: כן. כמה ימים לפני משלוח המסמך מ/2, קיבלת את צו הבטיחות מ-8.11.16?

עו"ד שניידר: אני מתנגד. אתה מניח בשאלה הנחה שהוא לא אישר אותה, שהוא קיבל אותו.

עו"ד ששון: מה, הוא מאשר.

כב' השופטת: הוא אישר אותו.

עו"ד ששון: הוא אישר.

עו"ד שניידר: אוקי. הוא אמר שהוא לא זוכר.

ת: אמרתי עוד פעם, שבצו אנ ג דיברתי איתו בטלפון והוא המחה ואמר
- עד שלא תתקן את הדברים האלה, לא ניתן יהיה להשתמש
בעגורן.

עו"ד ששון: כן.

ת: וההבנה שלי היתה - הנה תיקנתי, ז"א שאין מניעה להשתמש
בעגורן. והעובדה היא ששלחתי לו את האסמכתות שתיקנתי. קרי
את מה שהיה צריך לתקן את אביזרי ההרמה. ב. את הנושא של
החשמל. כלומר אני ראיתי את זה צו מתנה. צו מתנה, אתה לא
יכול להשתמש בעגורן, כל עוד לא תיקנת את מה שצריך לתקן.
היה ותיקנת, אין לך מניעה להשתמש בעגורן.

ש: אוקי. כשאתה ראית את המסמך צו הבטיחות הזה מיום 8.11.16.

ת: לא 8, אמרתי לך שמספר ימים אחרי התאריך הזה שלחו את זה
למשרד".

21. עם קבלת הצו אצל מר מליחי, מנהל העבודה, עמדה המאשימה בתנאי סעיף 6(ג) לחוק הפיקוח. זאת
שכן אחת מהדרכים למסירת הצו היא במסירתו לידי המחזיק במקום העבודה, ובכלל זאת למנהל
העבודה. הצו התקבל אצל מר מליחי על פי עדותו מספר ימים לאחר הוצאתו (מתוך תקופה של
חודש ו-10 ימים מהוצאתו ועד הביקורת השנייה שנערכה ב-18.12.16). העובדה שהצו התקבל
אצל הנאשמת סמוך להוצאתו מתיישבת גם עם העדכון ששלח מר מליחי ביום 9.10.16 למפקח מר
ויקונסקי (מ/2; ר' חקירת מר מליחי בעמ' 48, ש' 18 לפרוטוקול; וחקירתו של המפקח פס בעמ'
5, ש' 2 לפרוטוקול).

22. אם כן, הוכח שצו הבטיחות ניתן כדין, לפי סעיף 6 לחוק הפיקוח.

האם הצו הופר?

23. על פי הצו, כאמור, נדרשה הנאשמת לבצע בדיקת אביזרי הרמה, להציג תסקירי בדיקה תקפים
ומאושרים על ידי בודק מוסמך ולבצע בדיקת מתקן חשמלי על ידי חשמלאי בודק.

24. המפקח, מר פס, העיד שבמסגרת הביקור השני ביום 7.11.16 הוא מצא שהנאשמת הפעילה את
העגורן מבלי שקוימו תנאי הצו - בדיקת אביזרי הרמה ובדיקת חשמלאי בודק (עמ' 4, ש' 1-6
לפרוטוקול):

ש": אני מציג בפניך דוח ביקור נושא תאריך 8.11.16.

ת: (מעין) כן.

ש: תספר בבקשה לבית הדין מי ערך אותו?

ת: הדוח הזה נערך על ידי לאחר ביצוע ביקור באתר. האתר הוא ברח' דוד פוחס 7 בפ"ת. והביקור אני רואה לפי הביקור שהייתי בליווי מנהל העבודה שהיה באתר מר בועז מליחי".

וכן בהמשך (עמ' 4, ש' 25-44 לפרוטוקול):

ת: כן. לפי הדוח, לפי מה שציינתי בדוח, המבצע הקבלן עצמו היה מחויב לבצע בדיקה לעגורן צריח, בדיקה לכל האזורים הנלווים לעגורן צריח ולבצע בדיקה של מטען חשמלי ע"י חשמלאי בודק. ומהליקויים שנרשמו בדוח, הוא לא ביצע את הדברים הנ"ל.

ש: אתה הצגת עוד בביקור את הליקויים האלה?

ת: כן, בטח. אני לא הצגתי, אני ביקשתי ממנו את האישורים. אני מבקש ממנו את האישורים בשיעור של מתקני הרמה, אזורי הרמה, את האישור של חשמלאי בודק שהציג לי בעת הביקור. מה שלא היה לו במקום, ולא קיבלתי אותם.

ש: אני מציג בפניך אישור מתאריך 9.10.16, הוא מוכר לך?

ת: (מעין) כן.

ש: האישור הזה הוצג לך לראשונה מתי?

ת: אני חושב פחות או יותר בערך באוקטובר 2016.

ש: הביקור היה ב-7.11.

ת: נכון. אבל אז נדמה לי היה בדיוק הבדיקה של העגורן, ואז הוא הציג לי את האישור הזה שאמרתי לו שהוא לא תקני ואסור לו לעבוד עם זה, כי זה אישור רק של חשמלאי מוסמך ולא של בעל רישיון של חשמלאי בודק, זה שני יישויות נפרדות".

25. ממצאי הבדיקה סוכמו בדוח שהוכן והוגש על ידי מר פס לתיק (מוצג מ/1)

26. מר מליחי היה מודע לדרישות של הצו ואף שלח למר פס אישורים בדבר קיומם של התנאים האמורים בו (עמ' 44, ש' 30-34; עמ' 45, ש' 9-16). עם שליחת האישורים האמורים ראה עצמו מר מליחי כמי שפטור מן הצו ורשאי להמשיך לעשות שימוש בעגורן (עמ' 47, ש' 36-42 לפרוטוקול):

ת: וההבנה שלי היתה - הנה תיקנתי, ז"א שאין מניעה להשתמש בעגורן. והעובדה היא ששלחתי לו את האסמכתות שתיקנתי. קרי את מה שהיה צריך לתקן את אביזרי ההרמה. ב. את הנושא של החשמל. כלומר אני ראיתי את זה צו מתנה. צו מתנה, אתה לא

יכול להשתמש בעגורן, כל עוד לא תיקנת את מה שצריך לתקן.
היה ותיקנת, אין לך מניעה להשתמש בעגורן".

27. וכן בהמשך (עמ' 55, ש' 19-11 לפרוטוקול):

ת":
אז אמרתי מקודם ואני חוזר ואני אומר שוב, שמבחינתי זה היה צו שמתנה שאני לא יכול להשתמש כל עוד לא תיקנתי ומאחר ואני יודע ותיקנתי, אז מבחינתי לאור ההבנה שלי שאני כן יכול להפעיל אותו. אתה מתכוון שהאם צריך לחכות ולקבל סוג של אישור רשמי כזה?

ש: נכון, נכון.

ת: אז אני אומר לך שאני לא הבנתי, הבנתי בצורה אחרת שאני צריך לתקן את ההערות האלה, ואז אני יכול כן להשתמש בעגורן".

28. אם כן, אין סיפק מהראיות שהנאשמת עשתה שימוש בעגורן לפני שצו הבטיחות בוטל כדין - "על ידי מפקח עבודה אזורי, או על ידי מפקח העבודה הראשי, או על ידי בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה תשכ"ט-1969, (להלן - בית דין אזורי לעבודה), על פי בקשה שהוגשה על ידי המחזיק במקום העבודה" (סעיף 7(א) לחוק הפיקוח).
מפקח עבודה אזורי, או על ידי מפקח העבודה הראשי, או על ידי בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה תשכ"ט-1969, (להלן - בית דין אזורי לעבודה), על פי בקשה שהוגשה על ידי המחזיק במקום העבודה" (סעיף 7(א) לחוק הפיקוח).

29. יצוין כי עמדתו של מר מליחי לפיה עם הגשת האישורים בטל צו הבטיחות, עמדת בסתירה ישירה לסעיף 7(ב) לחוק הפיקוח הקובע כך - **"נאסר בצו לפי סעיף 6 שימוש במכונה, במתקן ובציוד או בחומר עד שהורחק גורם הסכנה והודיע המחזיק במקום העבודה כי הורחק גורם הסכנה, יבחון מפקח עבודה את המצב תוך שני ימים מאז נתקבלה ההודעה על ידי מפקח עבודה אזורי או על ידי מפקח העבודה שנתן את הצו לאחר שהוסמך לפי סעיף 6(ד)".** מהוראה זו למדים שסילוק סכנות הבטיחות האמורות בצו ושליחתם למפקח אינה מפקיעה את הצו אלא אך מחייבת את המפקח ללוח זמנים כדי להודיע מחדש על עמדתו. ואף אם המפקח לא היה עומד על לוח זמנים זה הדרך שבה על המחזיק במקום העבודה לנהוג הוא לפנות לבין הדין לעבודה לביטול הצו ולא לעשות דין לעצמו, כפי שעשה מר מליחי במקרה זה. הנחותיו של מר מליחי ביחס לפקיעת הצו אינן מקובלות גם משום הכלל שאי ידיעת החוק אינה פוטרת מאחריות.

30. גם במישור העקרוני, לא הוכח שהנאשמת מילאה אחר הוראות הצו כדבעי. כך, לפי הצו נדרשה הנאשמת לבצע בדיקה לעגורן על ידי חשמלאי בודק. חלף זאת היא ביצעה את הבדיקה על ידי חשמלאי מוסמך ולא על ידי בודק מוסמך (ר' חקירת מר מליחי בעמ' 54 לפרוטוקול). החובה לערוך את הבדיקות באמצעות חשמלאי ברמת בודק מוסמך מוסדרת בפקודת הבטיחות בעבודה ותקנות הבטיחות בעבודה (עגורני צריח), התשכ"ז-1966 שהותקנו מכוחה. ודוק, אף כי ייתכן שלנאשמת היו סיבות טובות לחשוב שהיא עומדת בדרישות צו הבטיחות ושהיא קיימה את הבדיקות הנדרשות לפרטן, עדיין אין היא רשאית לעשות דין לעצמה ולהפר את הצו קודם לביטולו בדרכים שנקבעו לכך בדין - מבלי לקבל אישור מראש מהמפקח ומבלי לפנות לבית הדין לעבודה בעניין.

סיכום

31. מן הדברים דלעיל עולה שהתקיימו יסודותיה של עבירת הפרת צו הבטיחות. הוכח שיצא צו כדין, הצו נמסר לידיו של מנהל העבודה בנאשמת שהוא המחזיק בקרקע לענין חוק הפיקוח; הצו אסר על הנאשמת לעשות שימוש בעגורן שברשותה והנחה אותה בדבר הפעולות שעליה לבצע כדי שהצו יבוטל; על אף האמור בצו הנאשמת עשתה שימוש בעגורן טרם ביטולו של הצו; מנהל העבודה בנאשמת ידע על הצו אך החליט על דעת עצמו שתוקפו פג, מבלי לקבל לכך אישור מהמפקח. סברתו של מר מליחי שהצו מבוטל אוטומטית עם הסרת הכשלים שהצו הצביע עליהם אינה רלוונטית שכן אפשרות ביטול הצו במקרה כזה אינה אחת מהדרכים לפקיעתו. אי ידיעתו של מר מליחי על דרכי פקיעתו של הצו אף היא אינה רלוונטית שכן אי ידיעת החוק אינה פוטרת מאחריות.

32. בשולי הדברים יצוין כי מקו החקירה של הנאשמת עלה שהיו בפיה מספר טענות. טענות שהיא לא ניצלה את ההזדמנות להעלותן במסגרת ויתורה על זכותה להגשת סיכומים. אלא שהמאשימה באה במקומה של הנאשמת והעלתה את הטענות האלו מיוזמתה בסיכומיה. מהקשר הדברים, נאמר בסיכומי המאשימה, ניתן להבין שהנאשמת קבלה על שני דברים: על עצם תקינותו של הצו, בהיותו בלתי נדרש ולא דחוף כך שהייתה קיימת חובה לקיים שימוע לפני הוצאתו; וכן, שהיא מילאה את התנאים שנקבעו לה בצו, דרישות הבטיחות שהמפקח הורה לקיים כתנאי לביטול הצו. המאשימה, שכאמור העלתה את הטענות, יפה השיבה לטענה הראשונה שמדובר בתקיפה עקיפה של הצו. המקום הנכון לתקוף את הצו היה בפניה לבית הדין לעבודה שורה על ביטולו ולא במסגרת ההליך הפלילי; ולטענה השנייה היא השיבה שהנאשמת אף לא מילאה אחר הוראות הבטיחות, כשלדוגמא, היא לא ביצעה בדיקה לעגורן על ידי "חשמלאי בודק", אלא "חשמלאי מוסמך" שאינו מוסמך לבדיקה זו.

33. אשר לדעתי, לטענה הראשונה, הנאשמת אינה טוענת כלפי סמכותו של המפקח להוציא את הצו, אלא כנגד שיקול דעתו. המדובר למעשה ב"תקיפה עקיפה" של הצו, כפי שצינה המאשימה בסיכומיה. כאמור, טענה זו לא עלתה בפועל שכן הנאשמת לא הגישה סיכומים. אך מעבר לדרוש נציין שעל פי הפסיקה אין מקום לאפשר תקיפה עקיפה של אקט מנהלי אלא במקרים חריגים ביותר המצביעים על היעדר תקינות מוחלטת (ר' ת"פ (ירושלים) 20753-12-15 **מדינת ישראל נ' אלעזר ריגר** (19.7.18) והמובאות שם). לא זה הוא המקרה שלפנינו ואין לנו אלא להסכים עם המאשימה שבעיות תקינות הקשורות להפעלת עגורן בשטח בנייה הן מפגע בטיחותי חמור הטעון טיפול מיידי. מעבר לכך, אף אם היינו סבורים שהצו הוצא מבלי שהנסיבות הצדיקו לוותר על קיומו של הליך שימוע מטרים, הסעד היה המתאים היה לבטל את הצו ממועד ההחלטה ולא למפרע. תוקפו של הצו היה נותר בעינו כל עוד הוא לא בוטל והפרתו הייתה עולה כדי עבירה. לטענה השנייה, יצוין מדובר בטענה שאינה רלוונטית לאישום שכן אף אם הבדיקות בוצעו כלשון אין בעצם ביצוען כדי לאיין את הצו.

34. משהוכחו יסודות העבירה ואף היסוד הנפשי הכרוך בביצועה מצאתי כי יש להרשיע את הנאשמת בביצוע העבירה המיוחסת לה בכתב האישום וכמפורט לעיל.

35. לפיכך, הצדדים יתייצבו לשמיעת טיעונים לעונש ביום 12.9.21 בשעה 10:40.

ניתנה היום, כ"ה תמוז תשפ"א, 05 יולי 2021, במעמד הצדדים